

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Štev. 8

Ptuj, 22. februarja 1920

II. letnik

Socialistično glasilo „Naprej“ kritikuje mestni ptujski proračun.

Ni mu prav, da so se izdatki znižali od 13 milijonov na 3 milijone.

Pogovorimo se odkrito. Res je sicer, da Ptuj potrebuje vodovod, električno razsvetljavo in dobro kanalizacijo.

Glede električne razsvetljave so načrti napravljeni od preje. Pred par tedni od mestnega sosveta izvoljeni posebni odsek je tudi že stopil v stike s falsko elektrarno in je njegova naloga, da ukrene tekom časa vse potrebno za uvedbo električne razsvetljave itd. pri nas.

Kar se tiče ostalih naprav, pač vsakdo ve, da se potrebni material sploh ne more dobiti.

Razven tega bi bile cene tako strašne, da bi jih mesto sedaj ne zmoglo.

Dvignil bi se vihar nevolje, če bi mestni sosvet sedaj obremenil mestne prebivalce še z novimi 11. milijoni.

To ve tudi čepisnik „Napreja“, kakor to ve itak vsak poznavalec razmer.

Socialistični pisec pa je namenoma zahrbtn. Imel je dovolj prilike v proračunskem odseku in pri proračunski seji uveljaviti svoje zahteve. Proračun je bil sprejet soglasno.

Dotičnik bi zabavljaj še mnogo hujše za hrbtnom, če bi se bil sprejel proračun za 13 milijon kron izdatkov. Se poznamo!

„Dr. Tone-ta“ je član ptujске socialistične organizacije prosil, da mu napravi prošnjo za podelitev pravice izvajanje gostilne v Panonski ulici štev. 6.

Zaprošeni je tej želji rad brezplačno ugodil. Kljub opetovanim prošnjam socialističnega člana pa dr. Tone njemu ni obljubil pri seji sosveta glasovati zanj, ker bi bilo to proti-socialno dejanje.

Dotičnik ima namreč itak službo, ki mu da dobro eksistenco a malo dela.

V pisarni napravljena prošnja pravično mislečega sosvetnika ne sme ovirati, da pri

seji objektivno sodi. To mora dotičnik vedeti, ker je to skušal na lastni koži. Naj sporoči to piscu „Napreja“, da se potem ne bo hudoval po časopisih nad pristaši JDS in zlasti ne na dr. Tone-ta.

Vrlemu možu v spomin.

Težka človeku ni zemlje odeja,
vzamejo vsebe ganjene moči.
Dr. Prešeren.

Težko je pisati nekrolog v spomin možu, kremenitemu značaju, kakor je bil pred kratkim umrli šolski ravnatelj pri Mali Nedelji, gotpod Simon Cvahte. Nemški pesnik Schiller pravi, da ima čudnost svoje junake kakor slava in sreča. Ta g. Simon Cvahte je bil junak čudnosti in kreposti v pravem pomenu te besede, čeravno se ni dosti čitalo o njem in o njegovem tihem delovanju po časopisih in se ga ni slavilo po shodih in zborovanjih.

Ko sva pred več kakor 50 leti posečala gimnazijske klopi v mariborski gimnaziji, kamor naju je usoda zanesla in želja ukagoljiva kača, kakor poje naš dečni pevec prvak: sva se seznanila in osebno sprijateljila. To prijateljstvo je trajalo do njegove smrti, če tudi so se razmere tako predrugačile, da sva se jako redko krat osebno videla.

On gimnazije sicer ni dovršil, ker ga je vojaška služba prisilila pretrgati svoje študije. Po končani triletni vojaški službi posvetil se učiteljstvu, in prav je storil. Učitelj je v takratnih časih lahko veliko več koristil svojemu narodu, kakor drugi intelgent z višjo izobrazbo, če je le bil tako kremenitega in poštenega značaja, kakor je bil ravno umrli g. Simon Cvahte. Pri Mali Nedelji služboval je nad 35 let in vzgojil toraj več kakor eno generacijo v narodnem duhu.

Drugi njegovi tovariši si izbirajo kakor hitro postanejo definitivni zdajto, zdajano mesto, ter si mislijo s tem samo udobnost svojega zasebnega življenja povečati. — G. Simon Cvahte v svoji skromnosti ni hotel

kompetirati na drugo udobnejšo mesto, čeravno je tudi imel se ozirati na vzgojo svojih otrok, ktere nikakor ni zanemarjal. To mu jaz štejem v ne malo zaslugo. Pri Mali Nedelji si je z svojo prijaznostjo in postrežljivostjo pridobil zaupanje in spoštovanje vseh poštenjakov. Lahko se reče, da ni imel osebnega neprijatelja, če tudi je bil vselej in povsod pristaš napredne stranke.

Druga ne manj važna zasluga umrlega pokojnika je ta, da je vzpodbujal talentirane mladeniče k obisku srednjih šol, ter s tem pripomogel širiti kroge naše intelegena. Take talentirane mladeniče je privatno podučeval v nemščini, ker je bilo to potrebno za vzprejemni izpit v srednješole po takratnih šolskih postavah, a računil ni ničesar za to, dobro vedoč, da bi to znabiti oplachilo roditelje dotičnih učencev, ki so itak imeli potem večje stroške, ko so dali fanta v srednje šole.

Živimo v dobi strastnih razrednih borb, v dobi krutih strankarskih nasprotstev in ljute socialne bojevitosti in upornosti, ki se objestno ob prsi tolče in venomer kriči, češ vse kolesa obstoje, če se tvoja moč upre. Žalibog, da se pri tem porabijo oziri na skupnost in celoto. Umrli g. nadučitelj ni silil nikdar v ospredje ter se je zadovoljil z vlogo, militeš gregarü. Prizadeval pa si je kot tak storiti zmiraj svojo dolžnost ter je v prvi vrsti uvaževal celoto, potem še le posamezne dele. S tem je narodu in ugledu svojega stanu več koristil, kakor marsikateri radikalec in vročokrvnež.

Lahka mu bodi zemljica!

Ohranimo mu blag, časten in trajen spomin!

Dr. B—n.

Gospodarstvo.

Sadjarska organizacija.

Poročal pri sadjarski anketi dne 8. februarja 1920 v Ljubljani vin. inštruktor Zupanc.

Tako sem prepotoval jedno poletje in bližala se je jesen. Precej vroče je še bilo. Sadjar sem dobil zelo dober kup. Enkrat s palico med veje in imel sem zrele jabolke na tleh.

Pozno popoldan sem tako korakal precej utrujen proti mestu N. Pri nekem kmetu dobil sem nekoliko večerje in ob kakih najstih spravim se grozno utrujen na pod v krmo. Noge so me bolele, kajti imel sem krvave žulje in po vrhu še po čisto nepotrebnem „volka.“

Ni se mi ljubilo razpravljati, ampak sezul sem samo čevlje in se tako oblečen vlečem v krmo. Zaspal sem takoj. Ob treh zjutraj me zbudijo mlatiči. Vstal sem, se obul in tako odšel iz krme, da me mlatiči niso videli, kajti ti ljudje navadno radi zbadajo čevljarčke, kar sem sam vedel iz izkušnje.

Počasi sem korakal proti mestu še jedno uro oddaljenem. Hotel sem priti do njega ob kaki šesti uri zjutraj.

In tako se je tudi zgodilo. Med potjo

Nekaj iz mojega življenja.

Piše M. Hupfensteiner.

Dali so me stariši učiti čevljarstva pri nekem bogatem mojstru v G . . . Dolga so bila štiri leta učenja in grenka tudi, a prestal sem jih vendarle. Delal sem še kakih pet mesecev pri svojem mojstru, kot pomočnik. Pri vsakem delu je treba človeku izkušnje, katero si pa človek sčasoma pridobi. Tudi čevljarček mora delati in videti vsakovrstne čevlje, da je dober in obiskan mojster. — V to svrho mora po svetu, ker ravno v širnem in daljnem svetu človek največ vidi in sliši, kar mu zelo koristi, če ne prej ko v sedmih letih.

Tako sem sklenil, da se podam s culico po svetu, da se v svojem delu še bolj izurim. Poslovil sem se od mojstra, ki mi pri odhodu stisne nekaj okroglega v roko in se podam domov k starišem, katerim sem naznanil, da grem na rajžo.

„Hodil bom kake dve leti“, sem jim rekel „in potlej se vrnem domov.“

Dali so mi veliko dobrih in lepih naukov denarja pa nič. In ravno zadnjega je človeku pri potovanju najbolj potreba.

Bil je lep pomladanski dan, ko jo krenem iz domače vasi na glavno cesto. — Kam in kako, tega sam nisem dobro vedel.

Bom pač šel kar naprej, sem si mislil in če pridem do kakšnega večjega trga ali mesta, bom pa pri čevljarških mojstrih povprašal, če potrebuje kakšnega pomočnika.

Denar, katerega sem si prihranil za pot, sem skrbno hranil in le tedaj sem si kupil sam kaj za jesti in piti, če že na nobeden način nisem mogel dobiti kako drugače — brez denarja. — Spal, večerjal in zajuterkval sem na „ferpflegsstacijah“, kosil sem pa v različnih hišah usmiljenih ljudij. Za žejo pil sem vodo, katere je dovolj na svetu. Na parnah sem tudi večkrat spal in to tembolj, ker so bile noči po letu tople in ker se da v senu tako sladko počivati.